

Inhoud

Woord vooraf bij de vijfde en geheel herziene druk XIII

Deel I Algemeen

- 1 Kinderrevalidatie in Nederland 3**
 - 1 Inleiding 5
 - 2 Wat is kinderrevalidatie? 5
 - 3 Ontwikkelingen in de kinderrevalidatie in de eenentwintigste eeuw 8
 - 4 Doelgroepen in de kinderrevalidatie en indicatiestelling 12
 - 5 Organisatie van de kinderrevalidatie 14
 - 6 Plaats van de kinderrevalidatie in de zorgsector 17
 - 7 De hulpvraag 18
 - 8 Methode van kinderrevalidatie 20
 - 9 Tot slot 25
 - Literatuur 26

- 2 ICF-CY en kinderrevalidatie 29**
 - 1 Inleiding 31
 - 2 ICF-CY: plaatsbepaling 31
 - 3 ICF-CY en kinderrevalidatie 32
 - 4 Beschrijving werkmodel van menselijk functioneren, begrippen en onderlinge relaties 33
 - 5 Toepassing van ICF-CY in de kinderrevalidatie 34
 - 6 Praktijkvoorbeeld: codes en typering 40
 - Literatuur 40
 - Websites 40

- 3 Meetinstrumenten 41**
 - 1 Inleiding 43
 - 2 Eigenschappen instrumenten 43
 - 3 Beschrijving van de meetinstrumenten 51
 - 4 Ontwikkelingen in klinimetrie 60
 - 5 Conclusies 60
 - Dankwoord 60
 - Literatuur 60

- 4 Ontwikkelingsbiologie en genetische diagnostiek bij ontwikkelingsstoornissen 65**
 - 1 Inleiding 67
 - 2 Embryologie 67
 - 3 Klinische genetica 71
 - 4 Werkwijze van de klinisch geneticus 74
 - 5 Betekenis van de klinische genetica voor de kinderrevalidatie 79
 - Literatuur 80

- 5 Functies van het bewegingssysteem en aan beweging verwante functies 81**
- 1 Inleiding 83
 - 2 Bouw en functie van het bewegingssysteem 83
 - 3 Ontwikkeling van motoriek 90
 - 4 Bewegingsstoornissen bij kinderen 99
 - 5 Meetinstrumenten voor bewegingsstoornissen 103
 - 6 Slotopmerkingen 110
 - Literatuur 111
- 6 Sensorische functies en pijn 113**
- 1 Inleiding 115
 - 2 Het visuele systeem 115
 - 3 Het auditieve systeem 121
 - 4 Het vestibulaire systeem 124
 - 5 Het somatosensorische systeem en pijn 126
 - 6 Slotopmerkingen 129
 - Literatuur 129
- 7 Stem en spraak 131**
- 1 Inleiding 133
 - 2 Anatomische structuren betrokken bij stemgeving en spraak 133
 - 3 De ontwikkeling van het spraakproductieapparaat en de spraak 136
 - 4 Spraakstoornissen bij kinderen:
een beknopt overzicht 138
 - 5 Meetinstrumenten voor de beoordeling van spraak 141
 - 6 Slotopmerking 144
 - Literatuur 145
- 8 Cognitieve functies 147**
- 1 Inleiding 149
 - 2 Nadere afbakening van het begrip cognitieve functies 149
 - 3 Cognitie en ontwikkeling: een beschrijving vanuit een theoretisch kader 154
 - 4 Ontwikkelingsstoornissen in cognitieve functies 156
 - 5 Diagnostiek 157
 - 6 Tot slot 164
 - Literatuur 164
- 9 Stoornissen in groei, spijsvertering, hart en ademhaling 167**
- 1 Inleiding 169
 - 2 Groei 169
 - 3 Spijsverteringsstoornissen in de kinderrevalidatie 176
 - 4 Kindercardiologische aandachtspunten 180
 - 5 Kinderpulmonologische aandachtspunten 182
 - 6 Kindergeneeskunde in de kinderrevalidatie 184
 - Literatuur 184
- 10 Mobiliteit 185**
- 1 Inleiding 187
 - 2 Normale ontwikkeling van mobiliteit 187

- 3 Beperkingen in de mobiliteit 188
- 5 Behandeling en begeleiding 192
- Literatuur 196

- 11 Leren en toepassen van kennis 197**
 - 1 Inleiding 199
 - 2 Normale ontwikkeling 199
 - 3 Beperkingen 205
 - 4 Diagnostiek 208
 - 5 Onderwijs en behandeling 209
 - 6 Nabeschouwing 210
 - Literatuur 211

- 12 Communicatie 213**
 - 1 Inleiding 215
 - 2 Verloop van de communicatieve ontwikkeling 215
 - 3 Beperkingen in de communicatie 219
 - 4 Onderzoek van de communicatiemogelijkheden 220
 - 5 Behandeling en begeleiding 223
 - 6 Tot slot 226
 - Literatuur 227

- 13 Sociaal-emotioneel functioneren 229**
 - 1 Inleiding 231
 - 2 Normaal verloop van de sociaal-emotionele ontwikkeling 232
 - 3 Problemen in het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen met een lichamelijke aandoening 235
 - 4 Diagnostiek ten aanzien van sociaal-emotioneel functioneren 238
 - 5 Interventies ten aanzien van het sociaal-emotioneel functioneren 240
 - 6 Conclusie 242
 - Literatuur 242

- 14 Spel 245**
 - 1 Inleiding 247
 - 2 Spel: wat is het en waar is het goed voor? 247
 - 3 Belemmeringen in de spelontwikkeling 249
 - 4 Diagnostiek van spelmogelijkheden en belemmeringen 249
 - 5 Behandeling in de kinderrevalidatie 252
 - 6 Spel in een veranderende samenleving 253
 - Literatuur 254

- 15 Zelfverzorging en huishouding 257**
 - 1 Inleiding 259
 - 2 Normale ontwikkeling van zelfstandigheid in zelfverzorging en huishouding 259
 - 3 Beperkingen in zelfverzorging en huishouden 262
 - 4 Diagnostiek 263
 - 5 Behandeling en begeleiding: basisprincipes 268
 - 6 Slotopmerkingen 271
 - Literatuur 271

- 16 Bewegen en sport 273**
 - 1 Inleiding 275
 - 2 Epidemiologische gegevens 276
 - 3 Sportwens en de vraag waarom kinderen en jongeren met een beperking aan sport doen 276
 - 4 Sport in de normale en de atypische ontwikkeling 278
 - 5 Assessment 279
 - 6 Sportadvisering en -begeleiding 281
 - 7 Toekomst 282
 - Literatuur 283
 - Websites 283

- 17 Hulpmiddelen en aanpassingen 285**
 - 1 Inleiding 287
 - 2 Plaats van hulpmiddelen in de kinderrevalidatie 288
 - 3 Het proces van voorschrijven van een hulpmiddel 289
 - 4 Begrippenkader rond hulpmiddelen 290
 - 5 Wetenschappelijke benadering van hulpmiddelen: ergonomie en revalidatie 292
 - 6 Het proces van hulpmiddelenzorg in Nederland 292
 - 7 Nabeschuiving 297
 - Literatuur 298

- 18 Gezin en samenleving 299**
 - 1 Inleiding 301
 - 2 Theorieën over de wijze waarop ouders zich aanpassen aan de beperkingen van hun kind 301
 - 3 De gevolgen van een ziekte of aandoening op het gezinssysteem 302
 - 4 Gezinsondersteuning in de kinderrevalidatie: diagnostiek en begeleiding 304
 - 5 Evaluatie van zorg 306
 - 6 Attitude van de samenleving ten opzichte van kinderen en jongeren met een beperking 306
 - 7 Slotbeschouwing 309
 - Literatuur 309

- 19 Onderwijs en arbeid 313**
 - 1 Inleiding 315
 - 2 Regulier, passend onderwijs en speciaal onderwijs 315
 - 3 Arbeid 323
 - 4 Nabeschuiving 331
 - Literatuur 331

- 20 Opgroeien naar volwassenheid 333**
 - 1 Inleiding 335
 - 2 Kenmerken van jongeren met beperkingen 336
 - 3 Diagnostiek 340
 - 4 Begeleiding en behandeling 342
 - 5 Tot slot 345
 - Literatuur 345
 - Interessante websites 346

- Dansen 347**

Deel II Diagnosegroepen

- 21 Cerebrale parese 351**
 - 1 Inleiding 353
 - 2 Klinische beschrijving ziektebeeld 354
 - 3 Gevolgen van de aandoening 355
 - 4 Diagnostiek 366
 - 5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 377
 - 6 Toekomstperspectief 390
 - Literatuur 391

- 22 Niet-aangeboren hersenletsel 395**
 - 1 Inleiding 397
 - 2 Klinische beschrijving van het beeld 398
 - 3 Gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel 401
 - 4 Diagnostiek 405
 - 5 Behandeling 407
 - 6 Toekomstperspectief 414
 - Literatuur 414

- 23 Spina bifida 417**
 - 1 Inleiding 419
 - 2 Klinische beschrijving ziektebeeld 419
 - 3 Gevolgen van de aandoening 420
 - 4 Diagnostiek 426
 - 5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 428
 - 6 Toekomstperspectief 434
 - Literatuur 434

- 24 Neuromusculaire aandoeningen 437**
 - 1 Inleiding 439
 - 2 Klinische beschrijving van de aandoeningen 441
 - 3 Gevolgen van de neuromusculaire aandoeningen 446
 - 4 Diagnostiek 451
 - 5 Begeleiding en behandeling in context kinderrevalidatie 456
 - 6 Toekomstperspectief 462
 - Literatuur 463

- 25 Aangeboren en verworven aandoeningen van armen en benen 465**
 - Algemene Inleiding 467
 - DEEL I: Aangeboren reductiedefecten van armen en benen 467
 - 1 Inleiding 467
 - 2 Klinische beschrijving van de aandoening 468
 - 3 Gevolgen van de aandoening 469
 - 4 Diagnostiek 473
 - 5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 474
 - DEEL II: Verworven amputaties van armen en benen 485
 - DEEL III: Toekomstperspectief 486
 - Literatuur 486

- 26 Skeletdysplasie en arthrogryposis multiplex congenita 489**
SKELETDYSPLASIE 491
1 Algemene inleiding 491
2 Achondroplasie 491
3 Osteogenesis imperfecta 496
ARTHROGRYPOSIS MULTIPLEX CONGENITA 503
1 Inleiding 503
2 Klinisch beeld 503
3 Gevolgen van de aandoening 504
4 Diagnostiek 506
5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 507
6 Toekomstperspectief 510
Literatuur 510
- 27 Juvenile Idiopathische Artritis (JIA) 513**
1 Inleiding 515
2 Klinische beschrijving 515
3 Gevolgen van de aandoening 515
4 Diagnostiek 519
5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 520
6 Na de kinderleeftijd: transitie en prognose 522
Literatuur 523
- 28 Obstetrisch plexus-brachialisletsel 525**
1 Inleiding 527
2 Klinische beschrijving 527
3 Gevolgen van de aandoening 530
4 Diagnostiek bij OPBL 532
5 Behandeling en begeleiding 534
6 Toekomstperspectief 537
Literatuur 537
- 29 Developmental Co-ordination Disorder (DCD) 539**
1 Inleiding 541
2 Klinische beeld 541
3 Mogelijk onderliggende stoornissen bij kinderen met DCD 542
4 Gevolgen van DCD 543
5 Diagnostiek 544
6 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 547
7 Toekomstperspectief 549
8 Slotopmerkingen 549
Literatuur 549
- 30 Kinderen met ernstige meervoudige beperkingen 551**
1 Kinderen met ernstige meervoudige beperkingen: terminologie, kenmerken en prevalentie 553
2 Oorzaken 555
3 Klinisch beeld en diagnostiek 555
4 Behandeling en interventies 560
5 Slotopmerkingen 563
Literatuur 563

- 31 Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK) 567**
- 1 Inleiding 569
 - 2 Epidemiologie 570
 - 3 Klinisch beeld 571
 - 4 Verklaring van SOLK: ontstaan en voortbestaan 572
 - 5 Gevolgen van SOLK 574
 - 6 SOLK in de diverse leeftijdsfasen 577
 - 7 Diagnostiek 577
 - 8 Behandeling en begeleiding 580
 - 9 Toekomstperspectief 583
- Literatuur 583
- 32 Kinderpsychiatrische aandoeningen binnen de kinderrevalidatie 585**
- 1 Inleiding 587
 - 2 Klinische beschrijving van de voornaamste kinderpsychiatrische aandoeningen in de kinderrevalidatie 588
 - 3 Doel en plaatsbepaling van psychiatrisch onderzoek binnen de kinderrevalidatie 592
 - 4 Gevolgen van de kinderpsychiatrische aandoening voor kinderen behandeld binnen de kinderrevalidatie 595
 - 5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 597
 - 6 Slotopmerkingen 598
- Literatuur 598
- 33 Kanker op de kindereleeftijd 601**
- 1 Inleiding 603
 - 2 Klinische beschrijving van het ziektebeeld 604
 - 3 Gevolgen van de aandoening en de oncologische behandeling 606
 - 4 Diagnostiek 609
 - 5 Begeleiding en behandeling in de context van de kinderrevalidatie 610
 - 6 Toekomstperspectief 611
- Literatuur 612
- 34 Aandoeningen van gezichtsvermogen en gehoor 615**
- 1 Inleiding 617
 - 2 Aandoeningen van visus en gehoor met relevantie voor de kinderrevalidatie 617
 - 3 Gevolgen van visuele en auditieve stoornissen 621
 - 4 Diagnostiek 624
 - 5 Begeleiding en behandeling 628
 - 6 Toekomstperspectief 630
- Literatuur 630
- Over de auteurs 633**
- Register 637**